

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-04-23
Diarienummer: KSN-2026-01285
Kommunstyrelsen

Handläggare:
Vasiliki Zachari

Överenskommelse väg 55 Kvarnbolund- Bärbyleden-E4

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna förslag till överenskommelse enligt ärendets bilaga 1.

Ärendet

En överenskommelse gällande väg 55 Kvarnbolund–E4, Bärbyleden har upprättats mellan Uppsala kommun och Region Uppsala i syfte att reglera parternas åtaganden och ge en samsyn om ansvarsfördelning och gemensamma tidplaner för vägens utveckling.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Ärendet har behandlats på gatu- och samhällsmiljönämndens sammanträde 22 april 2026.

Föredragning

Trafikverket har tillsammans med Region Uppsala och Uppsala kommun genomfört en åtgärdsvalsstudie för behov på väg 55 mellan Kvarnbolund och Trafikplats 188 Bärbyleden (E4) och dess direkta närområde. Efter studiens avslut har Region Uppsala och Uppsala kommun upprättat ett förslag på de åtgärder som rekommenderas genomföras innan perioden för den nuvarande länsplanen är slut, år 2033.

De utvalda åtgärderna indelas i åtgärdspaket enligt de delsträckor som åtgärdspaketen hänvisar till. De behandlar samtliga färdmedel och de syftar till att utveckla vägen och dess närliggande område. Kapacitetshöjande åtgärder har valts inom åtgärdspaket Kvarnbolund B. Åtgärder som förbättrar framkomligheten för

kollektivtrafik och som främjar ”hela resan”-perspektiv ingår i åtgärds paketet Herrhagsvägen B. I åtgärds paketet Flogsta-Stenhagen A ingår åtgärder som bibehåller framkomligheten för motorfordonstrafik och som samtidigt förbättrar framkomlighet för kollektivtrafik och höjer trafiksäkerhet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter.

Överenskommelsen innehåller också trafiksäkerhetshöjande åtgärder i befintliga gång och cykel-passager (GC-passager) vid till- och frånfarter för väg 55 som Uppsala kommun ansvarar för. De föreslagna åtgärderna ökar möjligheterna för Uppsala kommun att uppnå mål i *Programmet för mobilitet och trafik* och *Landsbygdsprogrammet för Uppsala kommun*.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunala följdinvesteringar uppstår som konsekvens av statliga och regionala investeringar. Åtgärderna behandlas inom ordinarie mål- och budgetprocess.

Kommunens åtaganden längs Bärbyleden beräknas totalt kosta cirka 9 120 tkr varav cirka 9 000 tkr är investeringskostnader för en planskild GC-passager över väg 55 öster om Stenhagensvägen (åtgärds paketet för Flogsta-Stenhagen A). De kostnaderna ska delvis finansieras av Länsplanen. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder som kommunen ansvarar för i befintliga GC-passager vid till- och frånfarter vid väg 55 beräknas kosta 100 tkr och åtgärden om dubbla vänstersvängskörväg från Stenhagsvägen beräknas kosta 20 tkr. Utöver kostnader för ovan nämnda åtgärder tillkommer kostnader för att komplettera Stenhagen hållplatsläge A med cykelparkering (åtgärds paketet Kvarnbolund B).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 23 april 2026
- Bilaga 1, Utkast Överenskommelse avseende det fortsatta arbetet med resultatet från åtgärdsvalsstudien 55an-stråket, Bärbyleden, Kvarnbolund-E4
- Bilaga 2, Karta Åtgärds paketet Bärbyleden
- Bilaga 3, Protokollsutdrag från trafik- och samhällsutvecklingsnämndens sammanträde den 27 februari 2026
- Bilaga 4, Protokollsutdrag från gatu- och samhällsmiljönämndens sammanträde den 22 april 2026

Kommunstyrelsen

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Överenskommelse avseende det fortsatta arbetet med resultatet från åtgärdsvalsstudien 55an-stråket, Bärbyleden, Kvarnbolund-E4

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande överenskommelse

§ 1 Parter

Region Uppsala, organisationsnummer 232100–0024, genom trafik- och samhällsutvecklingsnämnden och Uppsala kommun, organisationsnummer 212000–3005.

§ 2 Syfte och omfattning

Syftet med överenskommelsen är att reglera parternas åtaganden och ansvarsfördelning avseende utveckling av 55an-stråket, Bärbyleden.

Överenskommelsen reglerar parternas ansvar och åtaganden avseende de aktiviteter som krävs för att utveckla möjligheten till hållbara resor, trafiksäkerhet och framkomlighet. Detta innebär bland annat, men inte uteslutande, infrastrukturåtgärder i form av hållplatser och trafiksäkerhetsåtgärder men även mjukaåtgärder som mobilitetsåtgärder och kommunikationsinsatser.

§ 3 Bakgrund

Väg 55 är del av ett viktigt regionalt stråk som binder samman norra Mälardalen med Uppsala. Vägen används flitigt för regionala resor med bland annat mycket resandeutbyte mellan Uppsala och Enköping, men också omlandet till väg 55 där väg 72 ingår. Väg 55 skapar även tillgänglighet från Uppsala till viktiga orter utanför Stockholm-Mälardalenregionen, framför allt till Göteborg, Oslo och Karlstad med omkringliggande orter. Väg 55 används även för många inomkommunala resor och är en viktig länk i Uppsalas lokala vägnät. Väg 55 har också en funktion som omledningsväg för E4. I dagsläget har vägen ca 10 000–15 000 i ÅDT per riktning.

Att väg 55 är en viktig länk i Uppsalas lokala trafik konstateras i kommunens översiktsplan. Bärbyleden är i översiktsplanen en del av det som kallas ”hästskon”, ett yttre vägnät som är tänkt att minska innerstadstrafiken vilket ger en högre belastning på de yttre lederna, där väg 55 ingår. Detta skapar dock en konflikt med väg 55:s funktion som regional statlig väg, där det är viktigt att säkerställa framkomligheten för den regionala trafiken. Detta är en konflikt som behöver hanteras, då funktionen som regional statlig väg ska kvarstå även i framtiden samtidigt som Uppsala stad växer och utvecklas.

Syftet med åtgärdsvalsstudien är att i dialog med berörda intressenter och aktörer identifiera brister och behov på väg 55 mellan Kvarnbolund och Trafikplats 188 Bärbyleden (E4) och dess direkta närområde.

§ 4 Styrdokument

Båda två parter har styrdokument av relevans att förhålla sig till i överenskommelsen.

Region Uppsala

- Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län
- Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län, 2020–2030
- Riktlinjer för utformning av hållplatser i Uppsala län

Uppsala kommun

- Översiktsplan för Uppsala kommun 2016
- Program för mobilitet och trafik
- Handlingsplan för mobilitet och trafik
- Landsbygdsprogram för Uppsala kommun
- Teknisk handbok Uppsala kommun

§ 5 Paketering av åtgärder enligt åtgärdsvalsstudien

Åtgärdsvalsstudien rekommenderar att följande åtgärds paket bör genomföras på kort sikt vilket definieras inom denna ÅVS och överenskommelse som innan 2033. Åtgärdsvalsstudien har även tagit fram en prioriteringsordning utifrån behov samt de systemeffekter åtgärderna har i trafiksystemet. Nedan återfinns de åtgärds paket som rekommenderas genomföras på kort sikt i prioritetsordning:

- Österleden-E4 A
- Kvarnbolund B
- Herrhagsvägen B
- Oskyddade trafikanter Herrhagsvägen – Stenhagsvägen
- Flogsta-Stenhagen A
- Generella trafiksäkerhetshöjande åtgärder

Paketet **Österleden-E4 A** ingår inte i överenskommelsen då Trafikverket har stött på problem i att genomföra de föreslagna åtgärderna. Det pågår ett internt arbete hos Trafikverket hur denna delsträcka skall tas vidare. Syftet med paketet är på kort sikt bidra till att bibehålla framkomligheten på delsträckan. Åtgärds paketet bedöms inte bidra till en långsiktigt hållbar transportförsörjning eftersom åtgärderna inte bedöms kunna åtgärda de framkomlighetsproblem som förväntas till år 2040.

Utifrån åtgärdsvalsstudien paketering väljer parterna gå vidare med följande åtgärder:

Kvarnbolund B

Paketet fungerar som kapacitetshöjande åtgärder för all motorfordonstrafik på kort sikt. Åtgärderna innebär att befintlig infrastruktur kan nyttjas bättre genom trimningsåtgärder. Framkomligheten västerut på väg 55 samt österut från väg 72 förbättras genom trimningsåtgärder. Den förbättrade framkomligheten från väg 72 och österut bidrar till att förbättra framkomligheten för regionbusstrafiken i östergående riktning på väg 55

Herrhagsvägen B

Paketet fungerar som åtgärder som på kort sikt bidrar till att förstärka hela-resan-perspektivet och förbättrar framkomligheten för kollektivtrafiken från hållplats genom trimningsåtgärder. Åtgärds paketet bedöms inte totalt sett bidra till transportförsörjningen i ett längre perspektiv, men bedöms ge en förbättring vad gäller den ekologiska och sociala hållbarheten eftersom åtgärderna ger viss potential till en överflyttning från bil till kollektivtrafik.

Oskyddade trafikanter Herrhagsvägen-Stenhagsvägen

Paketet fungerar som åtgärder som på kort sikt ökar tillgängligheten och trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter. Åtgärderna är billiga och ger framför allt lokala nyttor för gång- och cykeltrafik. De har måluppfyllelse på de projektspecifika målen om att stärka hela-resan-perspektivet och att oskyddade trafikanter på ett säkert sätt ska kunna röra sig korsande och längsgående inom utredningsområdet.

Flogsta-Stenhagen A

Paketet fungerar som åtgärder som på kort sikt och även efter det, troligen fram till ungefär år 2040, bibehåller framkomligheten för all motorfordonstrafik och även åtgärder som specifikt förbättrar framkomlighet för kollektivtrafiken, samt framkomlighet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Åtgärds paketet bedöms bidra positivt till en långsiktigt hållbar transportförsörjning. Ann

§ 6 Åtagande

Region Uppsala och Uppsala kommun åtar sig genom denna överenskommelse att arbeta utefter de framtagna aktiviteter som listas nedan. Avseende åtgärds paketet Flogsta- Stenhagen A, anser Uppsala kommun att åtgärden om “separata korsningar för vänstersväng in respektive ut från Flogstavägen”, den s.k. Stockholmslösningen, inte är ekonomiskt försvarbar eftersom den har en för kort livslängd i relation till den kostnad som åtgärden har. Uppsala kommun, Trafikverket och Region Uppsala avser genomföra åtgärden “ATK vid Flogstakorset” genom att använda en utvecklad form av trafiksäkerhetskameror (ATK) samt hitta andra kostnadseffektiva åtgärder i väntan på den mer permanenta lösningen. Under 2026 ska kommunen konkretisera behovet av den permanenta lösningen som kallas “stora Flogsta” inom ramen för revidering en av översiktsplanen och de uppdrag som följer av trafiknätsplanen.

Åtagandena hanteras inom Region Uppsalas och kommunernas ordinarie budgetprocesser.

Åtgärds paket Kvarnbolund B		
Åtgärd	Finansiering	Ansvar
Dubbla vänstersvängkörväg från väg 72 österut	Länsplan	Trafikverket
Dubbla körväg i västergående riktning genom korsningen väg 55 - väg 72 med förlängd fri höger	Länsplan	Trafikverket

Åtgärds paket Herrhagsvägen B		
Åtgärd	Finansiering	Ansvar
Förlängt bussaccelerationskörväg vid busshållplats Stenhagen hållplatsläge B	Länsplan	Trafikverket
Dubbelt hållplatsläge busshållplats Stenhagen, hållplatsläge B	Länsplan	Trafikverket
Komplettera Stenhagen hållplatsläge A med cykelparkering	Länsplan & Uppsala kommun	Trafikverket

Flogsta-Stenhagen A		
Åtgärd	Finansiering	Ansvar
Planskild GC-passage över väg 55 öster om Stenhagsvägen	Länsplan & Uppsala kommun	Uppsala kommun
Dubbla vänstersvängskörfält från Stenhagsvägen	Uppsala kommun	Uppsala kommun
Förlängt högersvängskörfält mot Stenhagsvägen	Länsplan	Trafikverket
Förlängt accelerationskörfält mot Luthagesplanaden, från hpl Flogsta C	Länsplan	Trafikverket
Accelerationskörfält från hållplats Flogsta C mot Kvarnbolund, västergående riktning på väg	Länsplan	Trafikverket
Trafiksäkerhetskameror (ATK) vid Flogstakorset	Länsplan	Trafikverket

Oskyddade trafikanter Herrhagsvägen-Stenhagsvägen		
Åtgärd	Finansiering	Ansvar
Trafiksäkerhets-höjande åtgärder i befintliga GC-passager vid till- /frånfarter väg 55	Uppsala kommun	Uppsala kommun

§ 7 Uppföljning

I samband med de årliga kommunrundorna där Region Uppsala träffar respektive kommun i Uppsala län skall aktiviteterna i överenskommelsen följas upp.

§ 8 Finansiering

Respektive part åtar sig att finansiera överenskomet åtagande i enlighet med §8 under förutsättning att åtagandena finns med i länsplanen, Region Uppsala och kommunens investeringsplan.

§ 9 Tidplan

Den övergripande tidplanen för överenskommelsen är från antagande fram till 2033-12-31. Parterna är överens om att följa tidplanen. Tidplanen kan behöva justeras efter att överenskommelsen är beslutad. Genomförandet sker inom ramen för den årliga processen mellan Region Uppsala och kommunerna.

§ 10 Giltighet

Ändringar och tillägg till denna överenskommelse ska upprättas skriftligen och undertecknas av alla parter.

Denna överenskommelse gäller från dess tecknade fram till att samtliga överenskomna åtgärder är genomförda, dock senast till och med 2033-12-31. Om åtgärderna inte genomförts inom tidsramarna finns möjlighet att förlänga överenskommelsen.

Denna överenskommelse har upprättats i tre (2) exemplar, varav parterna erhåller var sitt.

Region Uppsala 2026–

Ort och datum

För Region Uppsala

Jenny Lundström, ordförande i

Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden

Region Uppsala

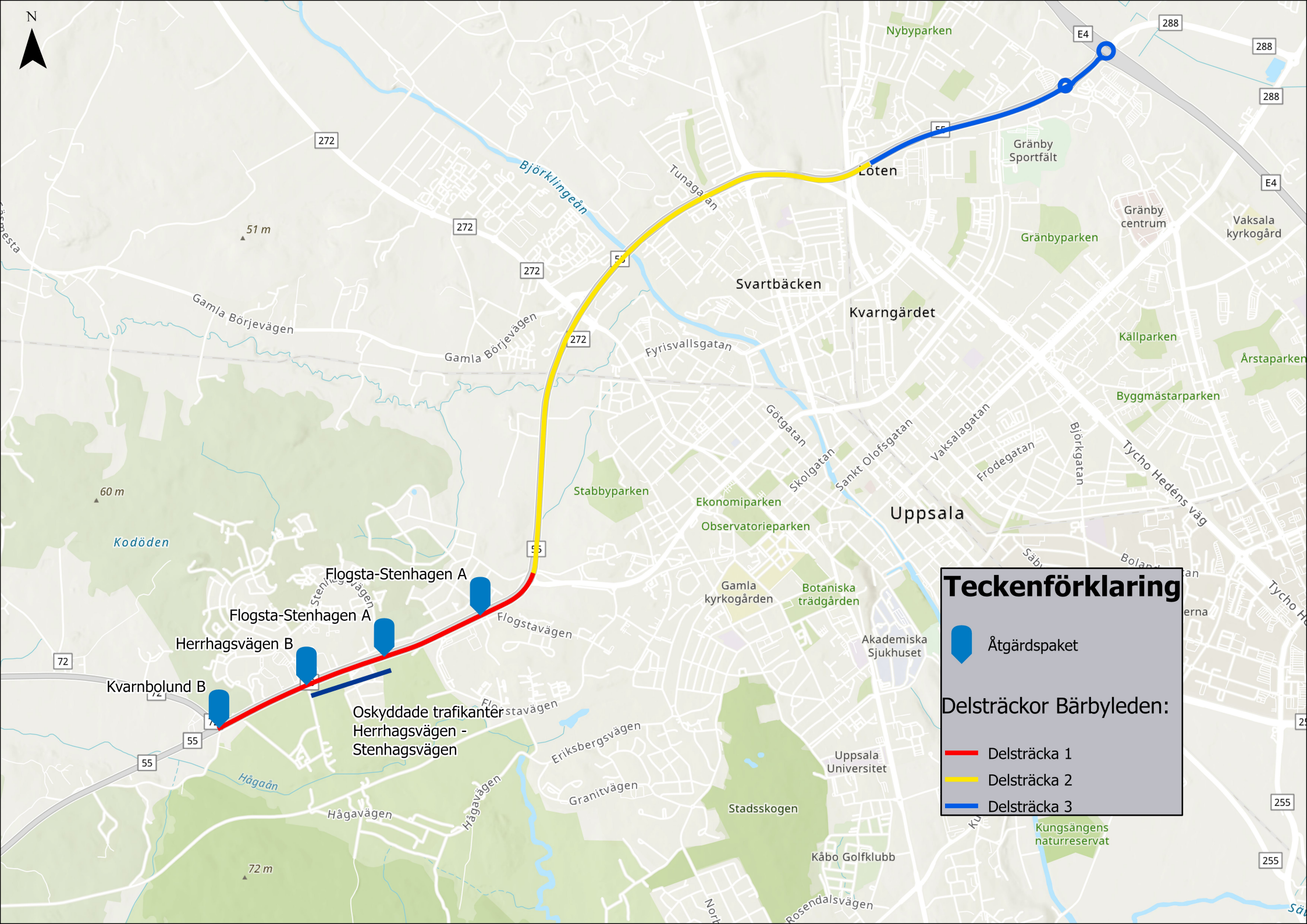
Uppsala kommun 2026–

Ort och datum

För Uppsala kommun

Erik Pelling kommunstyrelsens

ordförande Uppsala kommun

Teckenförklaring

 Åtgärds paket

Delsträckor Bärbyleden:

- Delsträcka 1
- Delsträcka 2
- Delsträcka 3

Oskyddade trafikanter
Herrhagsvägen -
Stenhagsvägen

Flogsta-Stenhagen A
Flogsta-Stenhagen A
Herrhagsvägen B

Kvarnbolund B

Nybyparken

Gränby Sportfält

Gränbyparken

Gränby centrum

Vaksala kyrkogård

Svartbäcken

Kvarngärdet

Källparken

Årstaparken

Byggmästarparken

Stabbyparken

Ekonomiparken

Observatorieparken

Uppsala

Gamla kyrkogården

Botaniska trädgården

Akademiska Sjukhuset

Uppsala Universitet

Stadsskogen

Kåbo Golfklubb

Kungsängens naturreservat

51 m

60 m

Kodöden

72 m

Gamla Börjevägen

Gamla Börjevägen

Fyrisvallsgatan

Götgatan

Skolgatan

Sankt Olofsgatan

Vaksalagatan

Frödegatan

Björkagatan

Tycho Hedéns väg

Säbrö

Bolaget

erna

Tycho H

Björklingeån

Tunagatan

Löten

Hågaån

Hågavägen

Hågavägen

Eriksbergsvägen

Granitvägen

North

Rosendalsvägen

255

255

255

255

255

255

255

255

255

255

255

255

255

272

272

272

272

55

272

272

55

72

55

55

E4

288

288

288

288

E4

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

288

§ 11/26

Dnr TSN2025-00141

Överenskommelse avseende det fortsatta arbetet med resultatet från åtgärdsvalsstudien 55an-stråket, Bärbyleden, Kvarbolund-E4

Beslut

Trafik- och samhällsutvecklingsnämndens beslut

Överenskommelse mellan Region Uppsala och Uppsala kommun avseende det fortsatta arbetet med resultatet från åtgärdsvalsstudien väg 55-stråket, Bärbyleden, Kvarbolund-E4 ingås enligt bilaga.

Protokollsanteckning

Anders Sehlin (SD) och Jan Olov Råman (SD) inkommer med protokollsanteckning enligt bilaga § 11/25.

Sammanfattning

Region Uppsala har tillsammans med Trafikverket och Uppsala kommun genomfört en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för delsträckan Bärbyleden på väg 55 genom Uppsala tätort. Syftet med studien var att identifiera brister och behov på delsträckan och dess direkta närområde. Fokus för studien var följande:

1. Förbättra trafiksäkerheten för samtliga trafikslag längs hela sträckan.
2. Se över framkomligheten för samtliga trafikslag längs hela sträckan.
3. Se över vägen och korsningspunkternas funktion i förhållande till både ett regionalt och lokalt/kommunalt perspektiv.
4. Se över hela-resan-perspektivet och säkerställ möjligheten till framtida kombinationsresor.

Region Uppsala och Uppsala kommun har nu som ambition att upprätta en överenskommelse som reglerar parternas ansvar och åtaganden avseende de aktiviteter/åtgärder som studien föreslagit att genomföra.

Överenskommelsen omfattar endast de åtgärder som åtgärdsvalsstudien rekommenderar att genomföra på kort sikt vilket studien definierar som fram

till och med 2033. Den övergripande tidplanen för överenskommelsen är 2025–2033.

Yrkanden

Ordförande Jenny Lundström (MP) yrkar bifall till utsänt förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande finner att trafik- och samhällsutvecklingsnämnden beslutar i enlighet med utsänt förslag till beslut.

Kopia till

Uppsala kommun

Trafikverket Mellersta Region